

ційних ознак, що слугують підґрунтям віднесення до відповідної групи фондів того чи іншого учасника публічної фінансової діяльності.

Аналіз правової основи, у тому числі бюджетного законодавства, що визначає правовий статус Фонду, та співставлення отриманих рис з доктринальними напрацюваннями учених, дозволило нам дійти таких висновків:

1) нормативно-правовою підставою створення, функціонування Фонду є законодавчий акт – Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI (стаття 12) [4]. Водночас положення про Фонд затверджено підзаконним актом – постановою КМУ від 28.09.1993 № 819 [1];

2) формування (надходження) Фонду здійснюється на законодавчій підставі у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку;

3) Фонд є складовою частиною Державного бюджету України, бере участь у формуванні його як дохідної, так і видаткової частин, функціонує за принципами бюджетного процесу та не має фінансової відокремленості;

4) Фонд поповнюється за рахунок доходів цільового призначення та у порядку цільових відрахувань від суб'єктів авіаційної діяльності – державних обов'язкових зборів, а також добровільних внесків юридичних і фізичних осіб та інших надходжень згідно з умовами законодавства України;

5) використання коштів Фонду здійснюється виключно на цілі, що відповідають призначенню цільового бюджетного фонду – кошти Фонду в обсязі, затвердженому законом про Державний бюджет України на відповідний рік, використовуються на утримання штату працівників та інші витрати уповноваженого органу з питань цивільної авіації, пов'язані із забезпеченням виконання його функцій, на фінансування витрат на участь та представництво України у міжнародних авіаційних організаціях та інших заходах, визначених законодавством;

6) кошти Фонду використовуються згідно затвердженого окремого кошторису в межах виконання бюджетної програми за кодом програмної класифікації видатків 3108010 "Керівництво та управління у сфері авіаційного транспорту" визначеної щорічним законом України про Державний бюджет України на відповідний рік через головного розпорядника бюджетних коштів (Державну авіаційну службу України) [5].

Таким чином можна констатувати, що статус Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях володіє комплексом ознак, достатнім для віднесення цього Фонду до *державних цільових бюджетних фондів коштів*. Відповідно такий статус

вказує на фінансово-правову природу досліджуваного Фонду передусім як суб'єкта бюджетних правовідносин, особливості діяльності якого потребують подальшого наукового вивчення.

Література

1. Про створення Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях : постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.1993 № 819 // [Електронний ресурс] : Режим доступу // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/819-93-%D0%BF>

2. Нечай А. А. Правові проблеми регулювання публічних видатків у державі: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.07 / Нечай Анна Анатоліївна. – К., 2005. – 578 с.

3. Фінансово-правове регулювання публічних закупівель в Україні : монографія / [Ю. І. Пивовар, В. М. Новаковець]. – К. : ТОВ "Три К", 2012. – 224 с.

4. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI // Урядовий кур'єр від 13.07.2011. – № 125.

5. Про Державний бюджет України на 2013 рік : Закон України від 06.12.2012 № 5515-VI // Голос України від 19.12.2012. – № 241.

УДК 342.925:35.08(043.2)

Розум І.О.,
асистент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ, ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА ПОРУШЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ НЕПРАВОМІРНИХ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА ЙОГО БЕЗПЕКИ

Категорію адміністративного позову введено в адміністративно – процесуальну науку в зв'язку з набранням чинності Кодексу адміністративного судочинства України, котрий вперше на законодавчому рівні і закріпив дефініцію вказаного поняття в пункті 6 частини 1 статті 3 Кодексу. Однак, проблематика площини необхідності виокремлення "адміністративного позову" з системи інших правових форм звернення суб'єкта матеріального правовідношення до уповноваженого адміністра-

тивного органу або суду з метою захисту та відновлення порушених, оспорюваних чи невизнаних права, свобод та охоронюваних законом інтересів, досліджувалась окремими науковцями і протягом всього періоду розвитку та становлення науки адміністративного права та інституту адміністративної юстиції в цілому [1, с. 510]. В спектрі дослідження правової природи "адміністративного позову", акцентуємо увагу на тому, що він є ні чим іншим, як адміністративно – процесуальним інструментом, котрим забезпечується фактична реалізація суб'єктивного права суб'єкта публічно – правового відношення на звернення до адміністративного суду з метою вирішення публічно – правового спору. Не дивлячись на ту обставину, що на сьогодні (як вже згадувалось) поняття категорії адміністративного позову нормативно закріплене Кодексом адміністративного судочинства України, на наше глибоке переконання, його дефініція залишається малодослідженою та розкритою спектрально вузько, як в рамках окремих наукових публікацій, так і окремих навчальних та наукових фахових видань та дисертаційних досліджень. Так, з точки зору Н.М. Янюк [2, с. 53], адміністративний позов характеризується, як виражена в процесуальній формі вимога позивача до відповідача, звернена через адміністративний суд, з метою вирішення адміністративно – правового спору, який виникає у зв'язку з необхідністю визнання протиправними рішень, дій або бездіяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб. А.Т. Комзюк, В.М. Бевзенко та Р.С. Мельник, досліджуючи поняття, основні елементи й ознаки адміністративного позову у адміністративному процесі, відзначають, що він являє собою оформлену відповідно до процесуального закону (КАС України) і подану через адміністративний суд вимогу однієї особи (позивача) до іншої (відповідача) з метою поновлення суб'єктивних прав позивача, їх захисту чи визнання [3, с. 259].

Говорячи про характеристику адміністративного позову, як вираженої в процесуальній формі вимоги позивача до відповідача, зверненої через адміністративний суд, з метою вирішення адміністративно – правового спору, зауважимо, що на наше глибоке переконання, таке окреслення правової природи першого теж не є змістовно обґрунтованим. Хотілось би наголосити на тому, що дане визначення розкриває виключно матеріально – правову сторону адміністративного позову через матеріально – правову вимогу позивача до відповідача. Однак, звертаючись до адміністративного суду з метою вирішення публічно – правового спору, суб'єкт захисту висуває й процесуально – правові вимоги перед адміністративним судом щодо: відкриття провадження в адміністративній справі та прийняття адміністративного позову до свого розгляду;

прийняття по адміністративній справі постанови про задоволення вимог позивача й, зокрема, застосування спеціальних заходів поновлення та примусової реалізації порушеного, невизнаного, оспорюваного права чи інтересу позивача, як сторони публічно – правового відношення, скасування чи визнання не чинним адміністративного договору, застосування адміністративним судом до суб'єкта публічно – правового відношення, що не є суб'єктом владних повноважень, регламентованих законом правових наслідків за порушення нормативно встановленого правового порядку у сфері публічно – правових відносин. Вказане прямо свідчить про нерозривну єдність матеріально – правової та процесуально – правової сторони адміністративного позову. В іншому випадку, по – за рамками їх системної єдності, говорити про поняття адміністративного позову, з нашої точки зору, не можливо. З позиції Ю.С. Педько, адміністративний позов фактично відображає процесуально – оформлені вимоги позивача щодо захисту його прав у конкретній справі адміністративної юрисдикції і є відображенням матеріального конфлікту, котрий може виникати через безпосереднє порушення суб'єктом владних повноважень прав і свобод громадян; через невизначеність у правовому регулюванні певних публічно – правових відносин із необхідністю визначення прав і обов'язків сторін або заподіяння шкоди і відмови в її відшкодуванні добровільно [1, с. 156].

Змістовно аналізуючи позиції опонентів щодо розуміння та визначення категорії "адміністративний позов", на нашу думку, "адміністративний позов про визнання протиправними рішень, дій або бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування у сфері дорожнього руху та його безпеки" можна визначити, як виражу й оформлену в відповідній процесуальній формі та подану до адміністративного суду, згідно встановлених системою адміністративно – процесуальних норм правил підсудності адміністративних справ, уповноваженим суб'єктом (позивачем, або іншим визначеним адміністративно – процесуальним законодавством суб'єктом в інтересах позивача та порядку регламентованому КАС України з метою захисту прав, свобод та інтересів останнього (в випадках визначених чинним законодавством)) вимогу, що ґрунтується на підставі фактів, з якими останній її пов'язує, про захист та поновлення прав, свобод чи охоронюваних законом інтересів, порушених, невизнаних або оспорюваних рішеннями, діями або бездіяльністю суб'єкта публічного адміністрування у сфері дорожнього руху та його безпеки одним з встановлених способів, котра підлягає розгляду та вирішенню адміністративним судом в чітко регламентованому процесуальному порядку з ухваленням по ній відповідного судового рішення.

Література:

1. Педько Ю.С. Адміністративний позов і предмет захисту в адміністративному судочинстві / Ю.С. Педько // Часопис Київського університету права.– 2009.– № 4.– С. 151 – 157.

1. Янюк Н.В. Щодо адміністративного судочинства: адміністративний позов чи адміністративна скарга? / Н.В. Янюк // Право України.– 2003.– № 8.– С. 113 – 118.

2. Комзюк А.Т., Бевзенко В.М., Мельник Р.С. Адміністративний процес України: Навчальний посібник / А.Т. Комзюк, В.М. Бевзенко, Р.С. Мельник.– К.: Прецедент, 2007. – 531 стор.

УДК 342.9(043.2)

Розум І.О.,
асистент,
Демиденко А.С.,
студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО – ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДІЛЬНИЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ МІЛІЦІЇ

Сучасний рівень злочинності та правопорушень, що вчиняються у громадських місцях, вимагає вжиття низки невідкладних заходів зі сторони органів державної влади і управління щодо поліпшення організації охорони громадського порядку та забезпечення громадського порядку в населених пунктах нашої країни.

В охороні громадського порядку і безпеки, в профілактиці правопорушень важлива роль належить дільничним інспекторам міліції. Це пояснюється, по-перше, тим, що на території адміністративної дільниці, яка обслуговується в місті або сільській місцевості, вони виконують основний обсяг профілактичних та правоохоронних функцій, покладених законом на міліцію. По-друге, дільничні інспектори в своїй діяльності повсякчасно підтримують зв'язок з населенням, трудовими колективами, громадськими організаціями. Від належного виконання дільничними інспекторами завдань, функцій та обов'язків в сфері правоохоронної діяльності на закріпленій за ними адміністративній дільниці значною мірою залежить стан правопорядку в країні. За таких умов особливо гостро постають питання чіткого законодавчого визначення правового статусу дільничних інспекторів. Адміністративно-правовий статус працівника органів внутрішніх справ містить у собі як загальні ознаки,

властиві юридичним статусам інших суб'єктів права, так і низку особливостей, притаманних лише згаданому юридичному явищу. Розгляд цих особливостей спрямовано на більш глибоке виявлення сутності адміністративно-правового статусу, закономірностей його утворення, включення до складу тих чи інших повноважень та ін.

Головною особливістю адміністративно-правового статусу державних службовців є те, що вони представляють кадровий склад органів виконавчої влади. Через них як працівників відповідних державних органів реалізуються завдання та функції виконавчої влади на різних рівнях та у сферах державного і громадського життя. До повноважень працівника міліції, які адресуються всім працівникам міліції належать, зокрема, обов'язок надавати допомогу особам, які її потребують, вживати заходів до попередження і припинення правопорушень, встановлення і затримання осіб, які вчинили правопорушення, охорони місця події та ін. [1].

Особливість адміністративно-правового статусу працівників органів внутрішніх справ, в тому числі і дільничних інспекторів міліції полягає у тому, що: а) їхні права та обов'язки встановлюються, як правило, у межах компетенції органів, в яких вони перебувають на державній службі; б) діяльність державного службовця органів внутрішніх справ підпорядкована виконанню завдань, покладених на відповідний підрозділ чи службу, і носить офіційний характер; в) службові права та обов'язки характеризуються єдністю, своєрідність якої полягає в тому, що їх права одночасно є обов'язками, адже вони повинні використовуватися в інтересах служби, а обов'язки – правами, бо інакше обов'язки неможливо буде здійснити; г) здійснення службовцем органів внутрішніх справ своїх прав та обов'язків гарантується законодавством; д) законні приписи і вимоги працівника органів внутрішніх справ повинні виконуватися всіма, кому вони адресовані; е) вони мають право на просування по службі, тобто на службову кар'єру; ж) для них передбачені певні пільги, а також підвищена відповідальність за вчинення правопорушень. Найбільш проблемний характер в юридичній літературі має визначення елементного складу правового статусу. Наприклад, В.М. Манохін включає до правового статусу завдання, основні функції, права й обов'язки; Ю.П. Битяк до елементів правового статусу відносить права та обов'язки, гарантії цих прав і відповідальність за невиконання обов'язків [2, с.43?54]; М.О. Тучак – "порядок призначення на посаду дільничного інспектора міліції, права та обов'язки відповідно до посади, правовий та соціальний захист дільничного інспектора міліції, вимоги до професійних якостей дільничного інспектора, заходи заохочення та відповідальність дільничного інспектора міліції" [3, с.78]. Позиції вчених з приводу досліджуваної проблеми